

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensi[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

De vnitate dei vel q[uod] de[us] vn[us] est. ser. ix.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

De Fide

i. verbis dei: et ille est melior pmo. Bul
ti em credunt deum: qd nō credunt deo. sicut
multi credunt me esse hoīem: qd nō credunt
mibi. Sic et credim⁹ demōes esse: et nō nō
credim⁹ demoni: qd mendax est et paf ei⁹.

Qui aut̄ credunt deū: debent etiā credere
deo: et ex hoc placent plus deo. Unde de
Abraam legiſ qd pmissit ei de⁹ dñe filiū
ex uxore sene et sterili. Credidit igit Abra
am deo: et reputat⁹ est illi ad iustitiam. Ge
neſ. xv. Et ex h̄ sit magna reuerētia deo:

et arrari faciendo fieret ei magna irrene
rēta. Quia si vnicuiqz artifici credit in ar
te sua: cur nō credit deo? Hic potes infi
rare qd de⁹ nobis reuelauit credēda. Vide
Onica. xxx. post festū trini. knone qui inci
pit. Credidit ipse c. pte. h̄. Sic ergo debe
mus ipsi deo credere de oib⁹ articuli fidel.

Ratio: qd articuli fidei ab ipso deo se reue
lant: ut patet in infra in singulis articulis
ergo zc. Ido de scriptura. Qui timet deū
credere illi: et ne euacuabilis merces veltra

Eccli. ij. Infideles iudei et Agareni cre
dunt deū sed nō deo: ideo euacuabilis mer
ces eou. Tertius grad⁹ est credere in

deū: et ille est optim⁹. Quid aut̄ sit crede
re in deū. Aug. expōnit sup illud Ap. l.

Crediti in eum qui iustificat impiū zc.
Ro. iiiij. vbi dt. Glo. Aug. Quid est crede
re in deū: nō credendo amare: credēdo di
ligere: credēdo in eū ire: et eius mēbris in
corporari. Et ex hoc p̄z: qd ille qd est in pec
cato mortali: licet credat deū et credat deo.
en non credit in deū: et sic mentit cū dī
cto in deū: si intendit illud dicere in p̄fia p
sona. Aliud est dicere si intēdit illud dicere
in p̄fona ecclie/fide ecclie/p̄fendo. Qui
ḡ est in p̄to mortali. conēk ire in deū: per
tres passus aut saltus. s. p̄ cordis contrito
nē: p̄ op̄is confessionē: et p̄ op̄is satisfactionē
et hoc mō credet in deū: et sequent salua
bil. Un̄ Ap. l. Om̄is qd credit in illuz: nō
fundet. Ro. x. Et salvator ait. Sic de⁹
dilexit mō: ut unigenitū filiu suu daret
ut om̄is qd credit in ipm nō pereat: sed ha
beat vitā eternā. Jo. xij. Ad quā nos per
ducat ipse fili⁹ de⁹. Amen.

De unitate fidei: vel qd de⁹
vnus est. Sermo. IX.

Ides tua te

E salutū fecit. Lu. xij. Dicū fu
p̄a pximo knone de emitare si
dei qd etiā p̄tinet ad eum de p̄mū articulū
sequit̄ hodie p̄dicare de unitate de⁹: que
etiā p̄tinet ad eundē p̄mū articulū. Sa
lutef̄ p̄go zc. Pro fundamēto knonis in
quo agitur de unitate/oritur de iplo deo
quello theologalis.

Queris vtrū deus altū deum genuit.
Arguit qd nō. Si deus altū deū genuit:
aut alii in diuinitate/aur alium in glōna.

Sed vtrūqz est falsuz:igif:assump̄p̄z p̄z
ex diuulione sufficiēti/minor:pbaf. P̄mo
qd nō alii in diuinitate: qd tunc effent duo
dij: qd nec etiā in glōna: qd p̄fona sup̄ dui
mitarez nihil addit: alioqz effet cōpositio.

Si igit diuinitatē nō genuit: nec p̄fona
genuit. igif: zc. In possum nullā cōpo
litio distinguēda: est negāda simp̄. Sed

etius sunt sensus apperendi. Sed ista est
distinguēda: et de facio a mago in p̄st di
stinctione distinguēta. igif: no debet simile
negari: ergo deus altū deū genuit. et sic

etius manet p̄ vtrāqz pte dubia. Ad ap
stolū respondēndū est: qd gnatiōnē dī
ne totale p̄ncipia p̄duciū intelleḡt

diuīn⁹: cū essentia diuīa: qd triplicē p̄z
P̄mo sic. Illa sunt p̄ncipia vñū p̄duciū
num totale aliquid: qd ita se habent: qd neu
trū ex se solo p̄duet hoc: et ambo illud pro
ducunt. Sed sic est dī intellectu diuīo: et de
uina essentia: maior p̄z exēplo. Si em sūc
duo et qdlibet separant̄ nauē trahere non
possunt: p̄iunctūm sūc: tunc ambo sūr vñū
p̄ncipia tractus nauis: minor: p̄z: p̄baf

de essentia diuīa: essentia em diuīa cū se
termin⁹ formalis gnatiōnē: si etiā effet
p̄ncipia totale p̄duciū: soluz fundare
etius easē essentia p̄fona: qd est falsum. igif:

p̄baf sic. Principia p̄duciū in diuīis sūc
circa diuīnā gnatiōnē. Sed p̄ncipia p̄du
ciūa sunt diuīa essentia: et intellectu dī
modū intellect⁹ et voluntatis. Intellectus ex
em voluntate ordine nature p̄cūtūt: et
actus intellect⁹ actus: voluntatis: essentia

Vero diuina ambo p̄cedit: qz radix sc̄dm
diuinū Dionysii diuinarii plonaz: igis.
Tertio pbaf sic diuinū intellectus & essentia
diuina integrat memoriam diuinā/imo
sunt ipsa memoria. memoria enim non est
nisi obiectus & potest. Sed memoria fecū
da est principiū generatiōis diuine. igis.
sic p̄s prima p̄clusio. Sed p̄clusio est q
de genuit deū: omne habes aliquod p̄ncip
p̄iū p̄ductum p̄fectissimum a se/ sic in p̄fecti
one ab eterno aliū p̄ducit: sed de⁹ ab eter
no habuit essentia diuina & intellectus dī
uiニア a se & sine imperficiōe. igis: aliū p̄
ducit tēn genuit. Tertia p̄clusio: apud
aliū hec de⁹ generat aliū deū sit distin
guenda si capias il alii? adiectiū ut cadi
lup deū ut p̄cas alteratē i dūitate: ut sic il/
la ē falsa: nō in si capias substatuē: ut sit
senus de⁹ generat aliū deū: id est de⁹ ge
nerat aliū: q̄ est deū: t̄ in sensu est vera.
Ad argumentū oris: plonaz addit̄ relatiōe
nei et p̄positio: t̄ de hoc fidē h̄ic debem⁹
si velimus salutari: iuxta p̄ba. Fides tua.
Lēca ergo hanc materiā norandum: q̄
circa veritātē dei debem⁹ quartus: p̄sige
rare speculatiū & moralit̄ q̄ sūt ista: vñz
P̄io debem⁹ vñū deū affectu credere
Sco debem⁹ vñū deū affectu diligere
Tertio debem⁹ vñū deū ore laudare.
Quarto debem⁹ vñū deū ope honorare
Primū erit speculatiū: reliqui vero
tria crux moralia. Primū debem⁹ vñum
deūm intellectuē credere. Ad hāū indu
cimur. P̄mo, auctoritate scripturali.
Sco ex rōne naturali. Ex auctoritate
quidē scripturali supflū effet oes auctori
tates scripturae adducere ad hāc p̄itatē ma
ritellandā: tñ aliquas boni erit ponere.
P̄io Lro. xx. Audi Israēl: dñs ds tu⁹ de⁹
vñus est. Itēz Deut. vi. Audi Israēl: dñs
de⁹ tu⁹ deū vñ⁹ est. Item Deut. xxix.
Videte q̄ ego sum sol⁹ & nō sit ali⁹ deū
per me. Itē Mat. iiiij. Dñz deū tu⁹ adō
rabis: et illi soli seruies. Deute. vi. Item
Eph. iij. Un⁹ dñs/vna fides/vnum ba
p̄isma/vn⁹ de⁹ er pater oīm zc. Sco
rone naturali p̄t hoc pbari. Dulce qdēz
rōnes adduci pnt sic ponit beatus Tho
mas: i. q. h. ar. iij. tñ ad p̄ns p̄pter breuitatez
due sufficiet. P̄du na qdē sumit ex crea
tore. qdā taliis est. P̄portet em⁹ q̄cqd boni.
p̄fectiōis est in creatura eminenti⁹ sic in
creatore: qz nō habet & cau
sa potior est effectu: t̄ vñ dñs Boetii⁹. oēs
creature desiderat unitate sicut id in quo
distin⁹ & p̄seruant: qz rādiū oīs creature
consistit: qz rādiū pot vñū esse: sed necesse est
interire dñi desiderit ec vñū. Quod, pbaf
Primo in naturalib⁹.
Sco in artificialib⁹.
Tertio in moralib⁹ seu politicis.
¶ Et primo in naturalib⁹. Nā aīal rādiū
distin⁹ in esse qz rādiū corpus & aīa in vñum
cōueniunt: sed si fuerint separatae desinit esse
aīal. Itē de arbore q̄ rādiū est qz rādiū est in
regra: sed cum separatae desinit esse arbor.
¶ Sco p̄z de artificialib⁹. Da exēplū
in edificiis. Ite in nauib⁹. ¶ Tertio pbaf
in moralib⁹ in ciuitate & regno q̄ rādiū cō
seruant qz rādiū ciues sūt vñci: t̄ sū diuidat
in scismata destruunt ciuitates et regna:
iuxta dictū dñi. Lu. xj. Omne regnum in
seip̄s diuīluz desolabit: & dom⁹ supra do
mum cader. Ideo dñs Clivitas q̄l ciuitum
vñtas. Un⁹ p̄bs dñs. iij. z. v. Meta. q̄ vñū
z ens p̄uerunt. Un⁹ si deficitar vñtas de⁹
ficit entitas rei. Dagna est ḡ vñt⁹. nī
tatis & p̄fectio in creaturis: q̄ oīs creaturis
ra in ea p̄terua. Et iō oportet q̄ hec vñt⁹
& p̄fectio vñtas: sic eminenti⁹ in creatore
¶ Hic gr̄o zc. Et iō deū est matie vñs:
t̄ tres plone diuine: p̄ter/filius/ & spirit⁹
tussant: magis sūt vñi: Gres aliqua i se
ipsa. Und̄ ipsaq̄ diuinap̄ plonaz: et oīo
vñū esse: vñuz cognoscere: vna yelle: vna
potentia: vna vñt⁹: vna opatio. Un⁹ dñs
Ego inquit & pater vñum sum⁹. Joā. x.
¶ Sco ratio & p̄spectio diuine nature.
Op̄portet em⁹ necessario ut probat p̄bs q̄
primum p̄ncipiū qd̄ est de⁹: sit sūme p̄fectū.
Hoc em⁹ intelligim⁹ dicendo deū. i. sūme
p̄fectū cui nulla p̄fectio deest: nulla bonis
tas: nulla poteris: nulla sapientia: deniq̄
summa & p̄fectissima bonum. Si ḡ essent
plura p̄ncipia sive plures dñi: op̄portebit q̄
vñū qd̄s sit sūme p̄fectū. Aut ḡ oīo que
nūt̄ aut differit. Si i oīb⁹ cōueniunt oīo
ḡ nō essent duo: t̄ vñū: qz vbi nulla diuer
sitas: nulla p̄t̄e pluralityas: q̄ differen
tia est q̄ res in numerz ponit et res numerz
rales fac. Si aut̄ differunt in aliq̄: ḡ aliquid
conuenienter yni q̄ non p̄ueniret alteri. Et
kk. ij

De fide

si quidē hoc esset priuatio: nō esset simplis
ceter pfectū. Si aut̄ hoc esset pfectio: et al-
teri eoz decesser. q̄ non erit deus: cū de⁹ sit
maxie pfect⁹. Et sic p̄t q̄ est ipossible eē
plures deos. Un̄ antiqui ph̄i qui ab ipsa ve-
ritate coacti cū poneret pncipiu infinitu/
posuerūt vnu tim̄ principiu: q̄uis aliq̄ eos
rū p̄tra scientia agentes plurib⁹ dñi dī/
uinos honores offerent: quos reprehendit
Aug. in. i. lib. de ci. dei. Et Apls. Rom. j.
Qui cū inquit deū cognovissent nō sic de
um glorificauerūt aut grās egerūt: s̄z ena
nuerūt in cogitationib⁹ suis: et obscuratus est
insipiles cor eoz: dicerēs em̄ se esse sapientes
stulti faci sūt: et cōmūtauerūt gl̄az incor-
ruptibilis dei in similitudinez imaginis cor-
ruptibilis bois: et volucru et quadrupedū
et serpentū. Addam⁹ etiā alia rōne que ē:
q̄ si essent plures dñi: cū deū intelligamus
oipotentē et̄. aut vnu possit sup̄ aliū aut
no: s̄i sic ḡ ille sup̄ que ali⁹ p̄t nō est deus
q̄ nō est oipotēs. S̄i nō ḡ null⁹ eozum est
oipotens. ergo nec de⁹. Et his rōnib⁹ dey
monstratiue pbaſ vnu deum affecte: et ideo d̄
hoc nō est articul⁹ fidei p̄t̄ apud eos q̄
demonstrationē capiūt: sed apud alios: sic
vicit b. Tho. j. i. q. j. arti. v. Et pte. j. q. i.
ar. v. Quid in rōne p̄dictas. p. b. Tho. j. q.
gentiles. c. xlij. Quib⁹ aut̄ de causa p̄dō
cesserit olim idolatria. vide qđ scripti i ser-
monib⁹ qđ agnes malib⁹ de dece p̄ceptis.
In primo p̄cepto sermonē. xij. vbi agit de
idolatria fugienda. Et addo qđ scripti sup̄
sermōe. pto. pte. j. pma rōne. ¶ Scđo de
hem⁹ vnu deum affecte diligere. Sic em̄
nō solum intellectu habem⁹ a deo: sed etiā
voluntate: sic de vtrōg debem⁹ dare ipsi
deo tributū ad similitudinē vafallū/q̄ habet
feudi a deo in recognitiōe domini. v̄l ad
similitudinē illi⁹ q̄ estet monoculus: cui alq̄s
magnus medie restituissest libi aliū oculū
li: vel aliud membrū iam perdetū: quatū
illū diligenter: q̄nto ergo magis debem⁹ di-
ligere deū a quo habem⁹ intellectu: volū
rat: et memoria: sensus corp̄is: aiam: cor-
pus: et vitam. Primo habem⁹ a deo bñ/
ficiū creationē: p̄ quā habem⁹ a deo aiam
et corp̄ et. vt hic supra d̄: et h̄ est infinitū.
Scđo habem⁹ ab eo bñficiū redēptiōis
p̄ languinē filii sui. Tertio bñficiū expē-
ciatiois ad penitentiā: qđ angelis peccan-

tibus collatū nō fuit. Quarto bñficiū
fūstificatiōis aie postrā
sicut vite. Ideoq̄ q̄ totū quicq̄ sumus
habem⁹ a deo vno. ipsuſ debem⁹ tōto cot
de diligere sup̄ eoz creaturā: sicut oleū na-
tar sup̄ aquā: et lumen accendit in lam-
pade et durat et. Sic in p̄posito: amor dei
debet sup̄eminere in nobis sup̄ oem aliū
amorē. Diliger possum⁹ et debem⁹ p̄t/
matrē filios: fratres: amicos et. sed sūd
deo: alias et. Vñ Dat. x. Qui amarpa-
trem aut matrē plusq̄ me: nō ē me dign⁹.
Et q̄ amat filiuſ aut filiaſ sup̄ me: nō ē me
dign⁹. Ideo dīc Dat. xxi. diligēs vñ
deuz tuū ex tōto corde tuo. Intellectu. et
tota aia tua. et voluntate. extorta mēre tua
.i. memoria. Non sic dīc de amore p̄tini-
et tōto corde et. sed de: diligēs p̄ximū tuū
sicut teipſuſ et. sed non ex tōto corde. q̄m
deus no vult partē cordis: sed totū. Quid
est in cōueniēs ut aurum sit soci⁹ dei i cor-
de humano: vel caro: vel demon: vel mun-
dus. Hā in dominis mūdanis vnu regnū
nō capi duos. Quid em̄ est idolatria: q̄ aut simul cum
deo: aut magis et deū diligere: aliquid et colit:
idolatra est: vt infra dīcet. idolatria est: vt infra dīcet. Sic deus
mus credere vnu deū em̄. sic vnu deum
tm̄ debem⁹ diligere sup̄ oia: sed multi hos
dīcunt idolatre. Quid em̄ est idolatria: nō
si gl̄u deū colere et vnu deūm verū. Ille
em̄ est deus alien⁹: q̄ ipse magis colit et
deum: plus et em̄ colere corde et aio q̄ gel-
nua curnare. Da similitudinē et. Verbi gra-
num: q̄r magis illū colit et deū. Probat:
q̄r pot̄ obdierit ducato et deo. Nam deus
autē faciet vslra: ducat⁹ etra: auar⁹
rata: sicut alii raptoſ. Jo Apls vocat au-
arū: idolop̄ seruitutem. Gal. v. et Col. ii.
Sic ḡ auari nummu pot⁹ colit et deū.
Pro ipso em̄ denario libenter patim⁹ la-
bores: noctes isomnes: ducit dies malos
vermib⁹ scaturientē: bibunt etiā aquā fer-
dam. In naufragiū procellis: et piratariū
gleula gradunt: in alienis prib⁹ pegrinat̄

pro nōmo. Nōne ista est magna seruitus:
Quia? em̄ grāt̄ videt aurum q̄ solē vt
dī Amb. xlviij. dī. Sic h̄bi. Nota idem. i.
dīm: q̄ est sol iustitie. Vñ Horati. Per
mare pauperē fugiēs p̄ laxa p̄ ignes, z tñ
ignorat q̄ future sint diuitie sue? morz
tem suā. p̄s. Thesaurizat z ignorat cui cō
gregabit ea. L̄origit em̄ q̄nq̄ & tales nō
habet filios: vñ h̄bi filii statim morient
post mortē parentis, vel erū insipitēs: ru
des z simplices: q̄ oia dispertit. Audi qđ,
dīat Salomō ad p̄positū. Rur? inq̄d̄ de/
tēta? sum oēm industrīa meaz q̄ sub sole
studiosissime laborau. habitur? heredes
post me quē ignora vtria sapiēs aut stule?
sūr: z diab̄l̄ in laborib̄ meis q̄b̄ desudat
ui z sollicit? fui. z est q̄c̄ tam vanu. Vñ
cessau: renūciantez cor mēu ultra labo/
rare sub sole. Eccl. iiij. O miserabil hō: vñ
nam s̄p̄t̄ hec cogitares: q̄r ne dum in co/
dicto ista: sed etiā experimēto. p̄mitte ad/
discim? Lñ ḡ rot vt dixim? labores: rot
pericula? z p̄t̄ patiat p̄ nūmis. Et p̄ seruitio
dei molt patti vna māla noctem: non mint
mū dolorem capitis: nō letiūnū ynl? dīc:
p̄t̄ manifeste deus suis ē pecunia. z
consequenter est idolatra: q̄r seruit idolo. i.
denario in q̄ picta est imago ad illudinē
idoli. Jo dñs. Nō potest inquit deo ser/
uire z māmone. Mar. vij. Est ḡ seruus pe
cunie. Vñ apls. P̄ficit qm̄ cui exhibu/
bit̄ vñ vos ad obediciū: fui ei? est: cui
obedisti. Ro. vi. S̄l̄ gulofus habet gu/
lam p̄ deo sive ventrem: q̄ magis ibi obe/
dit q̄ deo. Deus em̄ p̄cipit̄ ieiuner: gula
q̄ no ieiunet: p̄t̄ obedit gule: ḡ est deus
suis. Vñ ap̄lus cōdolens ait. Mult̄ em̄
ambulant quos sepe v̄cebam vobis: nūc
aut z flens dico inimicos crucib̄: quoꝝ
finis interit: quoꝝ dē venter est: z gloria
in p̄fusione ipsoꝝ: q̄ terrena sapiū. Phil.
iij. Nota inimicos crucis christi: quia licet
crucem adorēt verbis: tñ facitis abhorret
q̄ nolunt aliquid pari abstinentie. nec cōpaci
felli z aceto ch̄bi. L̄it. j. Cōfident se nōesse
dē: facitis aut̄ negant. Nota etiā. Quorū
dē venter est. Hui? dei ecclia: est coqna.
Altare seu ara: est mēsa. Clerici sūt coqui
z seruitores quoꝝ princeps sez Nabuzar
da destruxit muros bierlm. i. frutes p̄ q̄b̄
Murs edificandis orabat David p̄icens,

Benigne fac in bona voluntate tua sion:z
vt edificet̄ muri bierusalē. Sic etiā luxu/
riostus h̄z pro deo mulierē: illa em̄ diligēt z
colit pulic̄ḡ deū illa semp cogitat: illa libē/
ter vider: illa laudat: illa seq̄t̄ illaz yachis
zar: illi obedit: illi seruit. Vñ Zulli? Ne
ego dīca liberū cui mulier imperat: leges
p̄scribit̄ vocat veniendū est: minas extime
scēdū est: postu vancū est: cōficit abeundū
est: hunc ego nō libez: sed neq̄sī mū seruū
reprouo z. ergo mulier est idolū sui: z con/
sequēter idolatra est. Sic fugi h̄z pro deo
suo honore vel dignitatez mundi. sic filat?
q̄ haber bñficiū vel platurā vel simoniaz.
habet p̄ deo suo ep̄iscopatū vel abbatiā
z. Sic z mulier q̄ haber filiū pro q̄ infir/
mo vel absente vadit ad diuinū: vel incan/
tatoz vel magū: vel diabolū: q̄ ad illum
recurrat in necessitatib̄ suis: sic ad deū. xxvij.
q.v. Ep̄iscopi: talis mulier haber filiū suū
pro deo: q̄ plus filiū q̄ deū colit. Sed p̄
mitto vobis q̄ venier dies in qua vtric̄g
deum perdes. Deū em̄ tuum o gulose: vel
luxuriose: perdes in more: q̄r te adiuuare
nō poterit. Deum vñū perdes: q̄r ipsum
noluisti. Ideo dī tali homini. Deut. xxxij
Deum q̄ te genuit dereliquisti z oblit̄ es
dñi creatoris tui. Gaudi domīnī z ad tra/
cundiam cōcittatus est: quia p̄ueauerunt
eum filiū sui z filie z ait. Abscondam fact
em meam ab eis z considerabo nouissima
corum. Nota nouissima eorum. i. mortez
in qua vt dixi vtric̄g perdet. Item ibide.
Videte q̄ ego sum solus: z nō sit ali? de/
p̄ter me. Ego occidam z ego vivere faciā
percutiā z ego sanabo: z nō est qui de mas
nu mea possit eruere. Ergo vñū solum de
um debemus colere/adorare/ z el seruire:
iuxta illud. Vñū deum adorabiliſ: z illi so/
li seruies. Mar. viij. Et Deut. vij. Tē/
ti debem? vñū deum ore laudare. Ratio
pulchra. Lōis em̄ experientia docet: q̄ q̄l̄
bet deb̄z se temp̄stue assuefacere officio:
de quo haber semp̄ vivere. Ideo pater si
vult q̄ filiū suū sit legista: iam quando pu
er est ostendit ei literas, et postea mittit
ipsum ad studiū, vt ibi septenniū vel pl̄
addiscat z. Sic dī medico vñ noratio. Sic
de artifice: q̄ vult ad discere artē bellandi.
Dō videā? q̄b̄ officiū habebim? vt de q̄
vivem? in alio mōdo. In celo em̄ nō sūt sarq

kk uj

De Fide

tores: qd vestis glie nūc rumpit: nec mes
dic: qd nūc ibi beatī infirmans: nec sūt le
giste: qd ibi nulla sit qd: quia deus facit
habitat vnam in domo: nec sunt ibi
alij artifices zc. Quā est ḡ ibi officiū solū
sc̄ laudandi deū de quo officio delectant
marie beatī z viuit vita glorie. ps. Bea
ti q̄ habitant in domo tua dñe: in seclā se
culoz laudabūt te. ps. lxxii. Fiat ḡ ratio
Quilibet debet addiscere officiū de q̄ vi
uat: z nos in alio mūdo debem⁹ viuere d̄
offic̄io laudandi deū: ḡ iam hic vebemus
h officiū addiscere z linguā abilitare. Jō
ps. Qui timetis deū laudate eū zc. Sed
heu mlti miserables sunt q̄ iam h officiū
nō addiscunt: sed officiū inferni qd est ma
ledicere z blasphemare deū. Hoc em̄ soluz
officiū est in inferno. Maledicēt em̄ deo
chō: brē: yḡnti: oib⁹ sc̄is: maledicēt pa
tri z mari: maledicēt diei z horū in q̄ na
ti sūt. Apōc. xvij. Mandauerūt s. dāna
ti in inferno linguis suas pre dolere: z blas
phemauerūt deū celi p̄ dolorib⁹ suis. Itz
Diere. loquēt in p̄lōne dānat⁹. Maledicē
ta dies in q̄ nar⁹ sun⁹/dies in qua pepit
me mat̄ mea nō sit bñdicta. z infra. Qua
re de vulua egr̄sus sum yr̄ vidēr̄: labo
re z dolore: z n̄sumēr̄ in fusione dies
mei. Diere. xx. Ulti em̄ addiscunt istud
maledicēt officiū in hac vita/ p̄sertim vel
naporess: acupatoress: qui q̄ pdunt aues
vel leporē vel porcū blasphemāt: maledicē
cum. Q̄ maledicta hoza q̄ vadum ad sic
venandū: q̄ ipsi venant aues vel porcos:
z diabolī venant amias suas. Sic de luso
rib⁹ ad aleas. Dic erāt d̄ alij s̄ placz. Et
est maximus signus: q̄ erāt oēs tales cines
infernī post mortē. Declara hoc. At illi q̄
volūt esse cines celestis hierusalem: debent
addiscere officiū laudandi deū h̄c/yr̄ deo
viuāt ibi. Unq̄liber talis debet dicere q̄/
tide. Benedic dō. in oī tē. i. laus ei⁹ in
o. m. ps. xxxij. Pōt̄ hoc referri ad latīcum
vel ad clericū. Si ad clericūtūm d̄ bñdi
cam do. in oī tē. i. om̄ die ac nocte septem
viesb̄kz q̄ sunt septē hoze canonice. Dic
illas. Sic ei faciebat David. xl. Septies
in di laudē dixi tibi. Et potes illas tu cle
rice appropriare passionē ch̄z: vies debet
ho dicere marutinas cogitās: q̄ in illa ho
ra ch̄s fuit cap⁹ zc. Et sic de alij. Nota
gra clericos q̄ dīcūt marutinas otto sole
z diffuse: vt in. c. Dolentes. de cele. mis. Si
aut̄ refer ad lateū: tuc d̄. Bñdicā do. in
o. t. i. die ac nocte: salte sel in die z sel in no
cte. Gel oī tpe. i. tpe. p̄spērat. ḡ. regnādo
deo: z tpe aduersitas: inuocādo dū: veli
beret en s̄c̄ fecit chananea zc. Dic euāge.
Jō Tob. iiij. Om̄ tpe benedic deū z pe
te ab eo/ vt vias tuas dirigat: z silla tua
in ipso ḡmāneāt. Quarto debem⁹ vñ
deū oēḡ honorare. alioq̄n ipse deū z que
tur p̄tra nos dices mala. i. filius honorat
patrē z seru⁹ dñm sūt. Si ḡ patrē ego sum:
vbi est honor me⁹: dīc dñs exercitū. De
bem⁹ ḡ deū oēḡ honorare z hoc duplicit.
Primo debem⁹ honorare deū de nostro
corpe. Sc̄do em̄ substatia. De corpe
quidē: tuc honorē deo exhibem⁹: q̄n peni
tentia agin⁹. Dicūt aliqui st̄t: q̄e pe
nitēria est necaria: z qd p̄fici deo mea pe
nitēria z lejuntū zc. Rn. Si rex comitie
tibi castrū ad custodiendū z hostiis: nōne
est honor reg⁹: si bi ilb⁹ custodis z hostiis:
incursus: Sic erāt hic. Dē comitū n̄bica
strū corporis tui ad custodiendū z hostiis.
sensus. Sensus em̄ z cogitatio h̄iani cor
dis. pna sunt ad malū. Gen. viij. Itc p̄t
malas inclinātōes carnis: z infestatioes
demonū: z insidias mñdi. ḡ si tu bñ culto
dias corp⁹ p̄ pniam: exhibes magnū hon
orē deo: alias es p̄titor z facis magnū hon
orē z verecundia. Jō Apls. Obscro vos
fīes p̄ miscdiam dei: yr̄ exhibeatis corps
vñ hostiia viuētē: strām: do placentē: z
nabile obsequiū vñm. Ro. xij. Itc. j. Lō.
vi. Emp̄t em̄ estū p̄tio magno: ḡficiare
z portate deū in corpe vñ. Sc̄do debet
mus deū honorare de n̄ra suba dādo pan
perib⁹ el̄nazz: p̄sertim hoc tpe q̄dragelime
in q̄ debem⁹ p̄tā n̄ra redimere p̄lynas:
furta z filii Daniels qd ipse dedit Nabu
chodonosor d̄. P̄tā tua el̄nzz redimece
iniquitates tuas miscdys pauper. Daniel.
tij. Hoc ḡ mō bñ benefacit ibi: q̄ acq̄
uentia p̄tōz. Itc miscere primo. Itz re
uerē deū: iuxta illō Honora deū de tua
substantia: z de p̄mītys oīm fruḡ tuap
da paupib⁹. Prover. li. Nota de tua suba
nō de aliena: s̄c̄ faciūt quida q̄ subtrahit
z dāt pauperib⁹. Ergo de tua suba fac e
mosyna. Sed dicit quidā. O timeo ne m̄

bi deicias tē. Ide dicit scriptura ibidē. Et eos in fide, misericordia tua misericordia telectas in
speluncis boreas tua saturitas: et vino tuorum tē diligendo quod pfecta fide credit. vii Bernii.
cularia redundabat. Et isto modo nos deum
honos amus: nobis proficiuntur: et primo subiecti credimus. Igitur in his quod fidei sunt rationes deum
nous. Quod prester dominus quod est benedictus in
tercula. Amen.

De trinitate personarum.

Sermo.X.

E Ides sua te

saluū fecit. Lu. xviii. Pro famo
nis fundamento quod est de sedo ar
tico fidei ostendit theologicalis questio.
Queritur vero quod his quod fidei sunt rationes
debet queri et introduci. Arguitur quod non:
non est quaecedam ratio quod mediata querenti ha
bit meriti depositio: sed mediatis rationibus
huius habet meritos depositio. ut ait Gregorius
in Homiliis. Fides non habet meritos cui hu
mana ratio potest experientem. Igitur. In op
positum ait Augustinus primo libro de trinitate ad
uersus garrulos rocinatores elatos magis
quam capaces rationibus catholicis et studiis
bus ad assertione fidei est yrendum ergo in
bis quod fidei sunt rationes debet quod et introduci.
Et sic quod maneat per viratatem pte dubia.
Ad questionem residendum est secundum Bonam.
In q. iij. 2 plogi primo suorum et quis non de
beat ea quod sunt fidei nostre principali cre
dere ppter rationes euidetates nihilominus rationes
nequaquam quod sunt fidei nostre utissimum sūr
per tria genera hominum que rationes post
dicuntur.

Primo ppter infideles.

Secundo ppter in fide imbecilles.

Tertio ppter in fide firmis stabiles.

Quod ad primos necessarie sunt rationes
circa ea quod sunt fidei nostre: ne infideles vide
tes rationes nobis deficeremus putaretur veritatem
fidei non esse probata: quod ait Aristoteles. viij. me
taphysics. hoec decipiunt circa ea quod igno
runt. Secundo ppter infirmos in fide seu
imbecilles: sic deus charitate inferiorum fir
margina regalium: sic infirmorum fidei par
sumera probabilitas. Hugo de sancto victore. Cre
do firmis et non dubito ad quilibet explanationem
quod necesse esset argumenta probabilitas
hinc etiam necaria non deesse licet pingat no
tandum. Tertio ppter ppter pferitum.

Et eos in fide. misericordia tua misericordia telectas in
re diligendo quod pfecta fide credit. vii Bernii.
Habili liberi intelligimus: quod tam fide
credimus. Igitur in his quod fidei sunt rationes deum
betrq; et introduci. Et ad argumentum de quod
si intelligas maior de rationibus quod per sensus ex
teriorum perceptuum illa est vera: non tamen si intel
ligas de rationibus quas per intellectum cognoscis
mus vel studiis. Quia firmis credere
debemus. Si salutem adipisci coram seceatur:
iuxta pba. xij. Expedito primo articulo
primere ad dei unitatem: vicis de divinis essentia
tis unitate: sequitur pfectare de sedo articulo:
vicis de psonis diuinis trinitate. Pores etiam
hinc pfectare et attribueris tribus psonis divinis.
Primo quidem patri attribuitur potestia.

Secundo filio sapientia.

Tertio spiritus sancto bonitas.

De potestia autem dei vide b. Tho. pte. i.
q. xxv. Ite in sij. sen. di. xliij. ar. iij. Et vide
de his quod scripsi in festo trinitatis: fons
quod incipit. Nemo potest facere quod tu facias. Itē
potest hic facere aliud fons de paternitate
de dei. duos dicunt in symbolo Patrem omnipotē
tē. De hinc vide in fomonib; de oōone omnia.
fons. vij. Salutem ego te. Secretus est
mysterium sacratissime trinitatis quod. s. est
vnde de omnipotente eterno te. et ille de unde
essentia: est trius in psonis: est ita transcep
dens et altum: sicut in terra theologia alia
materia inuenit. Unde nūc a principio modi
visus ad finem fuisse scitur per inuentione humana
manus: nūl de reuelasset nobis: qui intelle
ctus humanus nō est capax tantum mysterij.

Ita videtur quod est altitudo celum super corpora
nra: maior: incooperabilis: est altitudo scriptu
ris trinitatis: sive animas, et sic nullo modo
hunc creare: tenet pedes in terra posset digi
to celos tangere. Unus dicitur legiste: quod cōdi
cio illa si digitus celum terigeret est impossibili
lis: ita nec intellectus de se posset capere mys
terium trinitatis. Et quod mirum: cum etiam in cog
nitioe naturalium intellectus: noster multum in
venit defectibilis: Unde de phs. iiij. Heraclitus.
quod si se haberet oculus noctue seu vespertino
nisi ad sole: sic intellectus noster ad manife
stissima in natura: sic super sepius reperiuntur est.
Unus dicitur Sapientia: ita difficile est invenire quod in
terra sunt: et quod in pfectu sunt inueniri cum
laboro: quod in celis aut sunt quod inuestigabitur
hinc industria latere.

kk v